

Till

Klimat- och näringslivsdepartementet

kn.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till
kn.e.remissvar@regeringskansliet.se

Stockholm den 12 januari 2024

Diarienummer KN2023/04245

Remiss av betänkandet Ett förändrat regelverk för framtidens el- och gasnät (SOU 2023:64)

Fastighetsägarna Sverige har givits möjlighet att inkomma med synpunkter på rubricerat förslag.

Sammanfattning

Fastighetsägarna **delar** utredningens bedömning att El- och gasnätkunderna har en svag ställning på nätmarknaden.

Fastighetsägarna **stöder** utredningens förslag att bestämmelser som avser Energimarknadsinspektionens skyldighet att fastställa intäktsramarna och omprövning flyttas över till den nya regleringen.

Fastighetsägarna **delar** utredningens slutsats att lagen (2021:311) om särskilt investeringsutrymme för elnätsverksamhet medför begränsningar av Energimarknadsinspektionens möjlighet att självständigt fastställa intäktsramar och **stöder** att lagen behöver upphävas.

Fastighetsägarna **delar** utredningens slutsats att det inte finns tillräckliga skäl att göra avsteg från den generella treinstansprincipen och välkomnar förslaget att införa ett skyndsamhetskrav.

Fastighetsägarna **anser** att det är Energimarknadsinspektionen uppgift att ta vara på kundernas intresse och delar utredningens slutsats att det är tveksamt att införa en klagorätt för kundkollektivet.

Fastighetsägarna **välkomnar** ett lagstadgat krav på offentlig konsultation när metoder för att beräkna intäktsramar fastställs.

Fastighetsägarna **anser** att intäktsramar ska baseras på den förmögenhetsbevarande principen och att övergång till en förmögenhetsbevarande värderingsprincip sker skyndsamt.

Fastighetsägarna **anser** därför att föreslagna lagändringar bör införas så snart som möjligt så att Energimarknadsinspektionen ha god tid på sig för att ta fram nya metoder och få dessa implementerade inför nästa reglerperiod 2028–3031.

Fastighetsägarnas yttrande

Utredningen var initierad för att anpassa det svenska regelverket till gällande EU-rätt. Genom att ge Energimarknadsinspektionen befogenhet att självständigt fastställa intäktsramarna ges Energimarknadsinspektionen möjlighet att ta ett starkare kundperspektiv i utformning av metoder och fastställande av elnätsföretagens intäktsramar.

Utredningen konstaterar att svenska El- och gasnät kunder har en otillfredsställande svag ställning på nätmarknaden och föreslår, som ett led i att rätta till detta missförhållande, ett stärkt mandat för Energimarknadsinspektionen.

Då Energimarknadsinspektionen ges befogenhet att självständigt fastställa intäktsramarna behöver lagen (2021:311) om särskilt investeringsutrymme för elnätsverksamhet upphävas då den medför begränsningar av Energimarknadsinspektionens möjlighet att självständigt fastställa intäktsramar.

Fastighetsägarna vill här poängtera att investeringar i elnätet ska styras av kundernas kapacitetsbehov och av kvalitet. En koncession innebär att koncessionsinnehavaren har en skyldighet att förse kunder i sitt område med el av god kvalitet och att det inte är förenligt med koncessionen att investera vare sig mer eller mindre än vad som krävs. Intäktsregleringen syftar till att säkerställa att elnätsbolag får täckning för sina kostnader med en skälig avkastning. Med en förmögenhetsbevarande värderingsmetod skulle elnätsbolagen garanteras kostnadstäckning.

Beslut i frågor om förhandsprövning har överklagats i stor omfattning vilket medfört att intäktsramarna ofta fastställts sent i perioden. Detta är olyckligt för både elnätsföretag och för kundkollektivet. Fastighetsägarna delar dock utredningen slutsats att det inte finns tillräckliga skäl att göra avsteg från den generella treinstansprincipen och Fastighetsägarna välkomnar förslaget att införa ett skyndsamhetskrav.

Fastighetsägarna har länge förespråkat ett starkare kundperspektiv i elnätsregleringen och att kundernas ställning ska stärkas. Det finns idag ingen möjlighet för kundkollektivet att överklaga besluten om intäktsramar. Elnätsföretagen kan välja att överklaga valda delar av besluten och har inget att förlora på att överklaga, annat än resurser och rättegångskostnader, då resultaten av överklagan aldrig kan leda till ett sämre beslut för elnätsföretagen.

Utredningen förlag kommer att leda till att Energimarknadsinspektionen får en omfattande roll. Det kommer att ställa krav på mer resurser, både i form av kvantitet, och i form av breddad expertis exempelvis inom företagsekonomi. Det är därför viktigt att myndigheten tilldelas mer resurser för att kunna stärka svenska El- och gasnät kunders ställning på nätmarknaden.

Utredningen föreslår att samtliga lagförslag träder i kraft årsskiftet 2024/2025. Det är av yttersta vikt att de föreslagna lagändringarna införts så snart som möjligt. Detta för att Energimarknadsinspektionen ska ha god tid på sig för att ta fram nya metoder och få dessa implementerade inför nästa reglerperiod 2028–3031.

FASTIGHETSÄGARNA SVERIGE

Anders Holmestig
Vd

Rikard Silverfur
Chef Utveckling & Hållbarhet